
Paikka Teams-kokous/Seurakuntatalo

Aika 22.4.2020 klo 18.00-19.20

Osanottajat

1. Ala-Uotila Sinikka
2. ~~Alipirjelä Teija (POISSA)~~
3. Frantti Sirkka-Liisa
4. Heikkilä Martti
5. Heininen Jaakko
6. Heinonen Juhan
7. Heinonen Mika
8. Järvinen Anna
9. Kaajalaakso Markus
10. Karvala Leena
11. Kolkkala Riina
12. Kvarnberg Outi
13. Laihia Leena
14. Lehti Eliisa
15. Leppänen Soili (saap. klo 18.50 § 15 käsittelyn aikana)
16. Länsikallio Pinja
17. Mikkonen Seppo
18. Mäkinen Minna
19. Mäkitalo Matti
20. Nieminen Pentti
21. Nurmi Aino
22. Paavilainen Timo
23. Pusa Mia
24. Ranta Paula
25. Riikonen Oili
26. Saariaho-Räsänen Emmi
27. Tervahartiala Leena

Kutsutut varavaltuutetut

Susi Matti

Muut läsnä olevat Leppänen Risto, kirkkoherra
Ahola Marika, talousjohtaja
Koski Sari, sihteeri

Allekirjoitukset

Seppo Mikkonen
puheenjohtaja

Sari Koski
sihteeri

Pöytäkirjan
tarkastus

Liedossa 23 / 4 2020

Liedossa 23 / 4 2020

Leena Karvala
pöytäkirjan tarkastaja

Riina Kolkkala
pöytäkirjan tarkastaja

KV § 11

KOKOUKSEN AVAUS JA ALKUHARTAUUS

Kirkkovaltuuston puheenjohtaja avasi kokouksen ja kirkkoherra piti alkuhartauden.

KV § 12

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

KJ luku 8 § 5, mom. 1-2:

Kirkkovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajallakin on este, kutsun antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka ja siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu asialuetteloinen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta sekä pidettävä seurakunnan ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta.

KJ 7:3,1:

Milloin seurakuntavaaleilla valitun toimielimen jäsen on tilapäisesti estynyt saapumasta kokoukseen, hänen on viivytyksettä ilmoitettava siitä toimielimen puheenjohtajalle. Saatuaan jäseneltä tai muuten luotettavan tiedon esteestä, puheenjohtajan tulee kutsua varajäsen hänen sijaansa.

Kirkkovaltuuston työjärjestys § 2:

Kun valtuutetulla on tilapäinen este, hänen varajäsenelleen on viipymättä lähetettävä kutsu kokoukseen. Kutsu on toimitettava, mikäli mahdollista, kirjallisesti. Sen jälkeen kun valtuusto on hyväksynyt esteen, varajäsen ryhtyy toimimaan estyneen tilalla.

A

Kokousta koskeva kuulutus on ollut yleisesti nähtävänä Liedon seurakunnan kotisivuilla 15.4.2020 lähtien ja julkaistu Turun Tienoo -lehdessä 16.4.2020. Kokouskutsu/asialista ja esityslista liitteineen on lähetetty kirkkovaltuuston jäsenille 15.4.2020.

Kokouskuulutus **Liite I / 2020**

B

Suoritetaan nimenhuuto ja todetaan esteellisyydet
Läsnä 26 / 27

Poissa:
Alipirjelä, Teija

Syy:
työsuhde seurakuntaan

Varalla:
Susi, Matti

KV 22.4.2020

Esitys: Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kirkkovaltuuston päätös: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Ei valitusoikeutta.

KV § 13

PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJAT

Pöytäkirjan tarkastajat valitaan aakkosjärjestyksessä, ellei ole tiedossa esteitä. Pöytäkirja tarkastetaan 23.4.2020. Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat kirkkovaltuutetut Leena Karvala ja Riina Kolkkala.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Liedon seurakunnan kotisivuilla 24.4.-25.5.2020 viraston aukioloaikoina ja ilmoitus tästä on nähtävänä Liedon seurakunnan kotisivuilla 15.4.-25.5.2020.

KV 22.4.2020

Esitys: Pöytäkirjan tarkastajiksi ja tarvittaessa äänenlaskijoiksi valitaan Leena Karvala ja Riina Kolkkala.

Kirkkovaltuuston päätös: Pöytäkirjan tarkastajiksi ja tarvittaessa äänenlaskijoiksi valittiin Leena Karvala ja Riina Kolkkala.

Ei valitusoikeutta.

KV § 14
TYÖJÄRJESTYS

KJ 8 luku § 5 mom. 3:

Jos asia on kiireellinen, eikä tarkoita uutta määrärahaa tai entisen korottamista, kirkkovaltuusto voi päättää ottaa sen käsiteltäväksi, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa.

KV 22.4.2020

Esitys: Esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Kirkkovaltuuston päätös: Puheenjohtajan otettua muihin asioihin § 16.1 ”Tarkentava lausunto Liedon Pyhän Pietarin kirkon muutossuunnitelmiin” esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Ei valitusoikeutta.

KV § 15

LAUSUNTO LIEDON JA AURAN SEURAKUNNAN SEURAKUNTAJAON MUUTTAMISESTA

Turun arkkhiippakunnan tuomiokapituli on istunnossaan 4.3.2020 (§ 84 Selvitys Liedon ja Auran seurakunnan seurakuntajaon muuttamisesta) pyytänyt Liedon kirkkovaltuustoa antamaan tuomiokapitulille 24.4.2020 mennessä lausunnon Liedon ja Auran seurakunnan seurakuntajaon muuttamisesta.

Tuomiokapituli pyytää lausuntoa kolmesta asiakokonaisuudesta

1. Piispan aloite
2. Selvitysmiehen raportti
3. Aiesopimus

Tuomiokapituli korostaa, että seurakunnan tulisi erityisesti ottaa kantaa selvitysprosessissa laadittuun aiesopimukseen, koska siitä ilmenee seurakuntaliitoksen yksityiskohdat.

Edellä mainittujen näkökohtien lisäksi Liedon seurakunta pyytää päätöksen käsittelyssä kiinnittämään huomiota seurakuntien verotulojen ja talouden kehitykseen (4. Verotulot ja talous) ja lähestyvään Auran kirkon remonttiin.

Liedon seurakunnan kirkkoneuvosto perusti 13.2.2020 laajapohjaisen työryhmän (kirkkovaltuuston puheenjohtaja Seppo Mikkonen, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja Soili Lepänen, kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja Riina Kolkkala, talous- ja kiinteistöhallinnon vastuuryhmän puheenjohtaja Pentti Nieminen, kirkkoneuvoston jäsenet Leena Karvala, Martti Heikkilä ja Pinja Länsikallio sekä talousjohtaja Marika Ahola ja kirkkoherra Risto

Leppänen) valmistelevaan tuomiokapitulille lähetettävää lausuntoa. Työryhmä on koronaviruspandemiasta johtuvien rajoitusten vuoksi valmistellut lausuntoa sähköisesti. Kirkkoneuvosto käsittelee lausunnon 7.4.2020 ja kirkkovaltuusto 22.4.2020.

1. Piispan aloite

Turun arkkihiippakunnan piispa Kaarlo Kalliala on tehnyt aloitteen seurakuntaliitoksesta:

”Jotta Auran seurakunnan kirkkoneuvoston lausunnossaan esittämä tahdonilmaisu seurakuntaliitoksesta tulee tarkoin selvitettyksi, teen aloitteen Auran seurakunnan liittamisestä Liedon seurakuntaan ja pyydän tuomiokapitulia ryhtymään tämän vaatimiin toimenpiteisiin.”

Kirkkolain (13 luku 1 §) mukaan aloitteen seurakuntajaon muuttamiseksi voi tehdä seurakunnan kirkkovaltuusto tai kunkin seurakunnan seurakuntaneuvosto sekä tuomiokapituli tai piispa.

Piispan aloite teki näkyväksi jo useamman vuoden pinnan alla ja myös hallintoelinten epävirallisissa neuvotteluissa eläneen keskustelun Auran seurakunnan liittosalukkuudesta. Aloite myös pakotti seurakunnat aikaisempaa vakavammin pohtimaan ei ainoastaan seurakuntien välistä yhteistyötä, vaan myös seurakuntien yhdistämistä.

Piispan aloitteen myötä käsitys liitossuunnasta selkiintyi ja samalla selvitysmiehen johdolla käynnistyi keskeisten viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden ohjausryhmätyöskentely seurakuntien yhdistämisestä.

Neuvotteluprosessin aikana Aurassa valittiin uudet seurakuntapäätäjät ja sen seurauksena myös ohjausryhmän kokoonpanossa tapahtui muutoksia. Ohjausryhmän työskentelyssä kiteytyivät liitosta koskevan keskustelun ydinkysymykset

- Mitkä ovat liitoksen perusteet?
- Mitä hyödyimme liitoksesta?
- Kenen näkökulma on asetettava keskiöön:
  - o seurakuntalaisen?
  - o työntekijän?
  - o seurakuntapäätäjän?
  - o seurakunnan vai hiippakunnan kokonaisedun?
- Katsommeko toiminnan ja talouden turvaamisessa lähivuosia pidemmälle?
- Pyrimmekö etsimään omaa vai yhteistä etua?

Ohjausryhmän työskentelyssä tapahtui vähitellen molempien seurakuntien puolella lähenymistä ja lopputuloksena oli yksimielisyys siitä, että liitos on mahdollinen vaihtoehto ja sen päätavoitteena on hallinnon ja kiinteistöjen sijasta turvata myös tulevaisuudessa Aurassa toteutuva kirkollinen elämä. Lopputuloksena ohjausryhmän työskentely tiivistyi kysymykseen, milloin olisi järkevin ajankohta yhdistymiselle.

Piispan aloitteen myötä myös Liedon ja Auran seurakunnan työntekijöiden yhteydenpito on aikaisemmasta hieman tiivistynyt. Liedon seurakunnan työntekijät ovat alkaneet pitää liitosta realistisena vaihtoehtona ja kysyneet, milloin liitos on ajankohtainen.

Piispan aloitteesta käynnistynyt prosessi on saanut seurakunnat havahtumaan myös siihen, kuinka monet arkkihiippakunnan seurakunnista ovat 2000-luvulla yhdistyneet. Seurakuntaliitosten tarkoituksena on turvata pienempien seurakuntien toimintaedellytyksiä. Olettavaa on, ettei keskustelut arkkihiippakunnassa ja Paimion rovastikunnassa myöskään pääty tähän liitosprosessiin.

Lisäksi aloite ja sitä seurannut neuvonpito on pakottanut aikaisempaa vakavammin pohtimaan seurakunnan perustehtävää, toiminnallista ja taloudellista turvaa. Molemmissa seurakunnissa etenevä seurakunnan jäsenmäärän vähentyminen on asettanut yhteisen kysymyksen: kuinka pystymme niukkenevien resurssien kanssa turvaamaan seurakunnan toiminnan myös tulevaisuudessa?

Piispan aloitteeseen liittyen on syytä kiinnittää myös huomiota Paimion rovastikunnassa parhaillaan käynnissä olevaan taloushallinnon yhteistyöselvitykseen. Taloushallinnon johtavista viranhaltijoista koostuvissa neuvotteluissa on nostettu esille laajemmin rovastikunnan seurakuntien taloushallinnosta nousevat yhteistyö- ja seurakuntaliitostarpeet. Laajempaa kuvaa katsoessa on viisasta etsiä järkeviä ratkaisuja mieluummin ajoissa kuin myöhässä.

2. Selvitysmiehen raportti

Liedon seurakunnan näkökulmasta seurakuntaliitos tarkoittaisi seurakuntalaisten, toiminta-alueen, henkilöstön, toiminnan, talouden ja kiinteistöjä koskevien vastuiden kasvamista. Seurakuntaliitos toisi toki mukanaan Auran seurakunnan pitkän ja osin Liedon kanssa yhteisen historian, uusia seurakuntalaisia, lisää työtovereita ja seurakuntapäätäjiä.

Liitos edellyttää yhteistä tahtoa, selkeää hallinnon, johtamisen ja toiminnan järjestämistä sekä halua sitoutua liitoksen jälkeen yhteisiin tavoitteisiin ja päätöksiin.

Selvitysmiehen raportti piirtää realistisen tilannekuvan seurakuntien toiminnasta, kiinteistöistä, henkilöstöstä ja yhdistymisen tarpeesta. Sen sijaan raportti ei ota seikkaperäisesti kantaa talouden tulevaisuuden kehitykseen.

Raportin osalta on syytä huomata, että myös Liedossa on käynnissä olevien investointien ja jäsenmäärän vähenemisen vuoksi edessä niukemmat ajat. Liedon seurakunta on jo nyt sitoutunut sopeutustoimiin laadittaessa vuoden 2021 talousarviota. Vaikka Liedossa on keskusteltu siitä, ettei veroprosenttia haluttaisi nostaa, lähitulevaisuudessa selvitysmiehen mukaan näin ehkä tulee kuitenkin tehdä, riippumatta siitä tuleeko seurakuntaliitosta vai ei.

Selvitysmies päätyy arvioon, jonka mukaan Auran seurakunnan taloudellinen tilanne heikenee nykyisestä ja siksi yhdistyminen turvaisi tulevaisuudessa seurakunnallisen elämän Aurassa.

Selvitystyön taustana on ollut ensisijaisesti Auran seurakunnan tilanteen tarkastelu ja Auran seurakunnan edellytykset jatkaa itsenäisenä seurakuntana. Selvitysmies päätyy ratkaisuun, jossa talouden, kiinteistöjen, henkilöstön ja toiminnan näkökulmasta on tarkoituksenmukaista, että Auran seurakunta liitetään Liedon seurakuntaan 1.1.2021.

On todettavissa, että seurakuntaliitos ei automaattisesti takaa parempaa seurakuntataloutta. Säästöjen syntymiseksi on tehostettava työvoiman ja kiinteistöjen käyttöä, toimintaa ja

hallintoa. Toiminnan lisäksi yhdistyneessä seurakunnassa tarvitaan yhdistyneen seurakunnan etua painottava henkilöstö- ja kiinteistösuunnitelma:

Liedon ja Auran yhdistämistä voi pitää mahdollisena ainoastaan, jos

- toimintaa onnistutaan porrastamaan ja rytmittämään (kirkollisen toimitukset ja jumalanpalvelukset)
- hallintoa kevennetään ehdotettuun kirkkoaluemalliin
- taloustoimiston, papiston, nuorisotyön osalta jätetään tehtäviä täyttämättä tai ne täytetään määräaikaisesti siirtymävaiheen yli
  - Auran srk:n avoinna oleva talouspäällikkö virka → jätetään täyttämättä
  - Liedon seurakunnan mahdollisesti vapautuva kappalaisen virka → Auran kirkkoherra siirtyy mahdollisesti vapautuvaan kappalaisen virkaan
  - Liedon srk:n avoinna oleva toimistopäällikön virka → jätetään täyttämättä
  - Liedon srk:n kirjanpitäjän virka täytetty 31.12.2020 saakka → Tehtävän tarve ja tehtävänkuva harkitaan osana taloustoimiston kokonaisuutta
  - Auran srk:n nuorisotyönohjaajan virka → täytetään tarvittaessa määräaikaisesti ottaen huomioon muutokset nuorten ikäluokissa
  - Auran seurakunnan suntion virka → ennen viran täyttöä mietitään työn porrastaminen ja työnkierto (vrt. Littoisten projektityöntekijä/suntio)
- päätettäessä kiinteistöjen ylläpidosta, korjaamisesta ja luopumisesta otetaan huomioon koko seurakunnan tarpeet
- Aurassa ei säilytetä kirkkoherranviraston ja taloustoimiston palvelupistettä, vaan palvelut hoidetaan Liedossa, jossa virasto on päivittäin auki (papin ja diakonin taapaamismahdollisuudesta Aurassa sovitaan erikseen)
- Liedossa on valmiutta arvioida kirkollisveroprosentin korostusta (korotukseen tosin voi olla painetta myös ilman seurakuntaliitosta, ks. myöhempi arvio seurakuntien talouden ja verotulojen kehityksestä)

3. Aiesopimus

Seuraavassa esitetään havaintoja aiesopimusluonnoksesta otsikko kerrallaan.

LIEDON ja AURAN SEURAKUNTIEN YHDISTYMINEN 1. tammikuuta 2021 lukien

- Liedon seurakunta pitää yhdistymistä mahdollisena, mutta kiinnittää huomiota selvitysmiehen esittämään tiukkaan aikatauluun. Oman vaikutuksena aikatauluun aiheuttaa koronapandemian aiheuttama poikkeustila, jolla on merkittävä vaikutus seurakunnan toimintaan. Toisaalta poikkeustila voi antaa rauhallisen jakson tehdä liitosta koskevia valmisteluja.
- Mikäli liitos haluttaisiin voimaan 1.1.2021, edellyttäisi se kuitenkin sitä, että Kirkkohallituksen päätös toteutuisi viimeistään kesän 2020 aikana ja liitoksen organisoiminen, yhteinen toiminta- ja talousarvio 2021 ja toimintojen integroiminen on mahdollista käynnistää vielä ennen lomakautta ja viimeistellä syksyn 2020 aikana.
- Lisäksi seurakunta toivoo, että tuomiokapitulin määrää liitoskonsultin tueksi seurakuntatoiminnan, -hallinnon ja talouden integroimiseksi.

-
- Mikäli aikataulu siirtyisi vuoteen 2022 tai vuoteen 2023, on voimavaroja kuluttavaa rakentaa liitosta ja uhrata katse vuosikausiksi integraation odottamiseen. Samalla liitoksen lykkääntyminen edellyttäisi sopimuksia siitä, miten Auran seurakunta toimii keskeneräisten isojen projektien, kuten seurakuntatalon ja kirkon remontin, että auki olevien henkilöstöpäätösten osalta.
  - Mikäli liitos toteutuu, kokonaisharkinnan näkökulmasta liitos on vuoden 2021 alusta viivyttelyä tarkoituksenmukaisempi ratkaisu.

1. JOHDANTO

- Ei huomautettavaa

2. SEURAKUNTALIITOKSEN MUOTO JA SEURAKUNNAN NIMI

- Liedon seurakunta katsoo, että seurakunnan nimen on syytä muodostua laajentuneen seurakunnan nimestä käsin ja siten selvitysmiehen esitys on perusteltu.

3. SEURAKUNNAN KIRKKOHERRA

- Ei huomautettavaa

4. AURAN SEURAKUNNAN ALUEEN ASEMA

- Ei huomautettavaa

5. SEURAKUNNAN VIRANHALTIJAT JA TYÖSOPIMUSSUHTEISET TYÖNTEKIJÄT

- Ei huomautettavaa

6. SEURAKUNTAVAALIT

- Ei huomautettavaa

7. SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA

- Seurakuntahallinnon keventäminen ja seurakuntatoiminnan uudelleen järjestäminen on liitostilanteessa tarkoituksenmukaista. Ajatus työalavetoisesta mallista kasvatus-, diakonia- ja nuorisotyössä on varteenotettava ja kirkkoaluemalli musiikki- ja jumalanpalveluselämässä.
- Liedon seurakunnan työalavastaavien ja papiston kesken käydyissä keskusteluissa on syntynyt laaja yksimielisyys siitä, että työala- ja kirkkoaluemallin yhdistäminen on järkevä tapa jäsentää seurakunnan toimintaa ja jumalanpalveluselämää.
- Vaikka Liedon kirkko on pääkirkko, silti kirkkoalueet tulee muodostaa kaikkien neljän kirkon ympärille: Liedon, Auran, Littoisten ja Tarvasjoen kirkon ympärille. Kullekin kirkkoalueelle perustetaan oma vastuuryhmä.

---

8. KIRKKO JA MUUT RAKENNUKSET

- Seurakunnan toiminta- ja henkilöstöstrategian yhteydessä on syytä laatia yhdistyneen seurakunnan kiinteistösuunnitelma.
- Auran kirkon remonttiin tarvitaan Kirkkohallituksen merkittävä avustus, riippumatta siitä toteutuuko seurakuntaliitos vai ei.

9. HAUTAUSMAAT

- Ei huomautettavaa

10. OMAISUUS JA RAHASTOT SEKÄ TEHDYT SOPIMUKSET

- Hautainhoitorahastot on liitoksen jälkeen välttämätöntä yhdistää.
- Yhdistäminen vähentää byrokratiaa ja yhdenvertaistaa alueet.

11. KIRKKOHERRANVIRASTO, KIRKONARKISTO JA TALOUDENHOITO

- Ei huomautettavaa

4. Verotulot ja talous

Liedon seurakunta on pyytänyt talousjohtaja Tapio Yliluomaa laatimaan talouden ennusteita Liedon ja Auran seurakuntien liitostilanteeseen. Ennusteissa on hyödynnetty molempien seurakuntien tilinpäätöslukuja, jotka on poimittu kirkon tilastoista. Liedon tilinpäätöksen ollessa kesken, lukuja on tarkasteltu yhdessä Yliluoman ja Liedon talousjohtajan kesken. Seuraavat näkemykset perustuvat tähän yhteiseen arviointiin.

Tarkastelun kohteeksi on otettu seurakuntien rahavarojen riittävyys, vuosikate ja edellisten tilikausien ylijäämät. Tarkastelunäkökulmat nousevat kirkkojärjestyksen velvoitteista (KJ 15 luku)

Liedon veroprosentti on tällä hetkellä 1,35 % ja Auran 1,6 %. Yhdistymistilanteessa sovelletaan Liedon seurakunnan veroprosenttia. Liedon verotulojen kehitys on arvioitu maltillisesti laskevaksi. Liedon seurakunnan tulosta tulevaisuudessa rasittaa suuret korjausinvestoinnit. Veroprosentin pitäminen nykyisellään aiheuttaa kassakriisin vuonna 2032. Vuosikate painuisi miinukselle vuonna 2030. Edellisten tilikausien ylijäämät loppuisivat vuonna 2031. Tilikauden tuloksen ennustetaan olevan alijäämäinen jo ensi vuonna.

Auraliitoksen toteutuessa ja veroprosentin ollessa 1,35 %, heikentäisi se yhdistyneen seurakunnan taloutta merkittäväksi. Verotulojen kehitys heikkenee. Kassakriisi aikaistuisi kahdella vuodella ja samoin vuosikatteen negatiivisuus. Edellisten tilikausien ylijäämät loppuisivat vuonna 2030. Auran liitos kasvattaa tulevien vuosien alijäämää.

Verotuloprosentin korottamista tulee pohtia, jo pelkästään Liedon säilyessä itsenäisenä. Veroprosentin nostaminen 1,5 %:n muuttaa tilannetta radikaalisti. Jos Lieto säilyisi itsenäisenä veroprosentin nosto siirtäisi vuosikatteen painumista miinukselle vuoteen 2036 asti. Kassakriisi iskisi vasta vuonna 2042. Taseen ylijäämät loppuisivat vuonna 2039.

Liedon ja Auran seurakuntaliitoksen toteutumisella olisi merkittävä taloudellinen vaikutus Liedon seurakunnalle. Vuosikate kääntyisi negatiiviseksi vuonna 2032, kassakriisi iskisi 2039 ja taseen ylijäämät loppuisivat vuonna 2036.

Taloudellisesti tarkasteltuna seurakuntaliitos aiheuttaa Liedon seurakunnalle rasisitteen, joka tulee pystyä minimoimaan toimintaa tehostamalla ja toimitiloja karsimalla.

Toimintaa on mahdollista liitostilanteessa tehostamaan toimintoja porrastamalla. Tällöin tukipalvelujen henkilöstö pystyy hoitamaan saman työpäivän aikana useamman tilaisuuden. Tämä luonnollisesti on pois muusta työstä. Tarkastelun kohteeksi tulee esim. hautausmaan hoitotason laskeminen, siivoustyönmitoitus, ulkopuolisten palveluiden kilpailuttaminen sekä päällekkäisen toiminnan karsiminen, ryhmäkokojen kasvattaminen ja yhteistyön tehostaminen. Kaikkia toimintoja ei voi järjestää omana ryhmänään kirkkoalueilla.

Ilman seurakuntaliitosta Auran taloudellinen tilanne on kriisissä lähivuosina. Vuosikate on miinuksella jo tämän vuoden talousarvion perusteella. Tilikauden tulokset ovat olleet alijäämäisiä ja alijäämä tulee kasvamaan ilman veronkorotusta. Edellisten tilikausien ylijäämät loppuvat vuonna 2028 ja seurakunta on kassakriisissä vuonna 2027. Pitkällä tähtäimellä Auran seurakunta ei tule taloudellisesti selviämään itsenäisenä ilman suuria veronkorotuksia tai toiminnan ja kiinteistökannan radikaalia supistamista. Tilannetta vaikeuttaa myös lähivuosiksi kaavailtu Auran kirkon remontti.

5. Arviointia ja johtopäätös

Kuten Liedon seurakunnan talousselvityksestä ilmenee, seurakuntaliitos aiheuttaisi Liedon seurakunnalle selkeän taloudellisen rasisitteen. Liitoksen toteutuessa yhdistyneeltä seurakunnalta edellytetään tarkkaa pitkän tähtäimen taloussuunnittelua. Myös toimintaa, henkilöstöä ja toimitiloja on väistämätöntä karsia nykyisestään. Molemmissa seurakunnissa on myös välttämätöntä pidättäytyä täyttämästä avoinna olevia tehtäviä ja virkoja ennen seurakuntajaon muuttamispäätöstä.

Liitoksen toteutuessa on koko yhdistyneen seurakunnan alueella ryhdyttävä suunnitelmiin ja toimenpiteisiin:

- tilaisuuksien (kirkolliset toimitukset ja jumalanpalvelukset) porrastamisen,
- yhteisen henkilöstösuunnitelman,
- työvoiman kierrättämisen,
- kirkkoalueiden tehtävien ja ohjeistojen laatimisen,
- päätöksenteon keskittämisen,
- kiinteistöjen korjauksien ja luopumisen,
- sekä Auran jumalanpalvelus- ja seurakuntaelämän elvyttämisen osalta.

Yhdistyneen seurakunnan on kyettävä artikuloimaan selkeästi seurakunnan välttämättömien toimintojen painopisteet. Mikäli yhdistynyt seurakunta onnistuu toiminnan yksinker-

taistamisessa ja identiteetin määrittelyssä, on mahdollista ylläpitää riittävää, laadukasta ja toimivaa seurakuntaelämää. Mikäli taas toiminnan järkevöittämiseen ei ole rohkeutta eikä se onnistu, pahimmillaan alueet kiistelevät resursseista ja yhdistyneen seurakunnan kokonaisjohtaminen käy mahdottomaksi.

Yhdistyminen on nähtävä tarkoituksenmukaiseksi ainoastaan siis siinä tapauksessa, että aiesopimuksessa muotoiltu hallintomalli (yksi seurakunta) toteutuu. Seurakunnassa on liitoksen jälkeen määriteltävä toiminnalliset kirkkoalueet ja niitä koskevat tehtävät ja ohjeistot.

Liedon seurakunta ei kannata liitosta, mikäli liitoksen lopputuloksena hallinto kasvaa, päätösvalta hajautuu ja Auran ja Liedon seurakunnasta muodostettaisiin esimerkiksi seurakuntayhtymä tai Aurasta Liedon seurakunnan osahallintoalue tai kappeliseurakunta. Edellä mainitut hallintomallit eivät nousseet ohjausryhmässä eikä myöskään selvitysmiehen raportissa mahdollisiksi vaihtoehtoiksi.

Selvitysmies nostaa esille raportissaan spekulatiot liitoksen aikataulusta. Liitoksen lykkääminen olisi molempien seurakuntien keskeneräisten projektien näkökulmasta houkutteleva ajatus: molemmat laittavat itsenäisenä aikana ”puitteet kuntoon”. Lykkäämisen osalta, on kuitenkin kiinnitettävä huomiota odotuksesta syntyvään kuluttavaan aikaan ja itsenäisesti tehtäviin ratkaisuihin ennen seurakuntien yhdistymistä. Pahimmillaan odottelun aikana tehdyt ratkaisut hankaloittaisivat yhteisen identiteetin ja yhteisen toiminnan, henkilöstö-, kiinteistösuunnitelmien laatimista sekä lisäksi henkilöstömenoja koskevat säästöt saatettaisiin menettä.

Jos liitos kokonaisedun näkökulmasta on pakottava, silloin nopeampi ratkaisu on kokonai-starkastelun näkökulmasta viivyttelyä parempi.

Jos taas liitosprosessiin halutaan ottaa aikalisä, silloin voisi olla tarkoituksenmukaisempaa ottaa tarkastelussa huomioon laajempi keskustelu (Mika Piittalan selvitys taloushallinnon yhteistyöstä) seurakuntaliitoksista ja yhteistyöstä Paimion rovastikunnan lähiseurakuntien kanssa.

Auran kirkon remontti

Lopuksi Liedon seurakunta haluaa painokkaasti tuoda esille Aurassa suunnitteilla olevan kirkon remontin. Auran seurakunnan lähivuosiksi kaavailema investointi lisäisi toteutus- saan entisestään Liedon seurakunnalle tulevaa taloudellista räsitusta. Siksi Kirkkohallituksen olisi liitospäätöstä käsiteltäessä syytä huomioida myös Aurassa lähestyvä kirkon rem- montti. Mikäli Auran ja Liedon seurakunnat päätettäisiin yhdistää, olisi samalla Liedon seu- rakunnan näkökulmasta kohtuullista ja oikeudenmukaista, että Kirkkohallitus tekisi avus- tusanomusta koskevan reunamerkinnän ja varautuisi merkittävällä tavalla osallistumaan Auran kirkon remontista aiheutuviin kuluihin.

Esityksen valmistelija; kirkkoherra ja talousjohtaja

Kirkkoherran ja talousjohtajan päätösesitys:

Liedon seurakunnan kirkkoneuvosto esittää:

1. Liedon kirkkovaltuusto päättää antaa tuomiokapitulille edellä esitetyn lausunnon piispan aloitteesta, selvitysmiehen raportista, aiesopimuksesta ja seurakuntien verotulojen ja talouden kehityksestä sekä lisäksi lähestyvistä Auran kirkon remontista.
2. Liedon kirkkovaltuusto lausuu omana kantanaan, että mikäli Liedon ja Auran seurakuntajaon muuttaminen nähdään välttämättömäksi, se on tarkoituksenmukaisinta toteuttaa 1.1.2021 alkaen ja samalla aikataulun kiireellisyyden vuoksi tuomiokapitulin toivotaan nimeävän liitoskonsultin seurakuntien toiminnan integroimiseksi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Muutoksenhaku: ei muutoksenhakuoikeutta - valmistelu

Lisätiedot: kirkkoherra Risto Leppänen ja talousjohtaja Marika Ahola

-----
KV 22.4.2020

Esitys:

Kirkkovaltuusto:

1. Liedon kirkkovaltuusto päättää antaa tuomiokapitulille edellä esitetyn lausunnon piispan aloitteesta, selvitysmiehen raportista, aiesopimuksesta ja seurakuntien verotulojen ja talouden kehityksestä sekä lisäksi lähestyvistä Auran kirkon remontista.
2. Liedon kirkkovaltuusto lausuu omana kantanaan, että mikäli Liedon ja Auran seurakuntajaon muuttaminen nähdään välttämättömäksi, se on tarkoituksenmukaisinta toteuttaa 1.1.2021 alkaen ja samalla aikataulun kiireellisyyden vuoksi tuomiokapitulin toivotaan nimeävän liitoskonsultin seurakuntien toiminnan integroimiseksi

Kirkkovaltuuston päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku: ei muutoksenhakuoikeutta - valmistelu

Lisätiedot: kirkkoherra Risto Leppänen ja talousjohtaja Marika Ahola

Tiedoksi: Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli

KV § 16
MUUT ASIAT

KV § 16.1.

**TARKENTAVA LAUSUNTO LIEDON PYHÄN PIETARIN KIRKON
MUUTOSSUUNNITELMIIN**

Viite: KN 7.4.2020 § 58.1

Liedon seurakunnan kirkkoneuvosto pyysi 28.11.2019 Museovirastolta lausuntoa Liedon Pyhän Pietarin kirkon muutossuunnitelmien Vaihtoehtoista 1 ja 2.

Museoviraston lausunnon jälkeen Kirkkohallituksen yliarkkitehti Kristiina Koskiahon kanssa käytiin suunnitelmista ja Museoviraston lausunnosta konsultaatiokeskustelu. Keskustelun pohjalta Liedon kirkon pääsuunnittelijaa pyydettiin laatimaan vielä Vaihtoehto 1.1., jossa uudisosa (niin kutsuttu Leipähuone) on irrotettu keskiaikaisen kirkon seinästä noin puoli metriä. Muuten Vaihtoehto 1.1. on identtinen alkuperäisen Vaihtoehdon 1 kanssa.

Kirkkoneuvosto (21.1.2020) ja kirkkovaltuusto käsitteli (30.1.2020) kaikki muutossuunnitelmia koskevat vaihtoehdot. Liedon seurakunta piti parhaimpana Museovirastolle esitettyä Vaihtoehtoa 1 (uudisosa kiinni kirkon seinässä), mutta päätti Kirkkohallituksen konsultaatiokeskusteluun ja rakennusteknisiin seikkoihin nojaten lähettää Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin kautta Kirkkohallituksen vahvistettavaksi Vaihtoehdon 1.1. Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli puolsi lausunnossaan kirkkovaltuuston päätöstä ja piti myös uudisosan rakentamista perusteltuna ratkaisuna, vaikkakin se poikkeaa Leipähuoneen osalta Museoviraston lausunnosta.

Sittemmin Liedon kirkon muutossuunnitelmia johtava pääsuunnittelija on käynyt Kirkkohallituksen yliarkkitehdin kanssa konsultaatioita uudisosan kiinnittämisestä kirkkoon kiinni. Pääsuunnittelijan ja yliarkkitehdin keskusteluiden pohjalta Vaihtoehdolle 1 (uudisosa kiinni kirkon seinässä) ei olisikaan rakennusteknisiä eikä myöskään arkkitehtonisia esteitä. (Suunnitteluryhmän kokous 20.3.2020.)

Liedon seurakunta on pitänyt Vaihtoehtoa 1 toivotuimpana suunnitteluratkaisuna. Leipähuoneen kirkkoon kiinnittäminen lisää kustannustehokkuutta, parantaa keittiötilan käytettävyyttä ja samalla koko kirkon monimuotoista käyttöä.

Tuomiokapitulin 14.2.2020 antamassa lausunnossa ei myöskään tule esille mitään seikkoja, jotka olisivat ristiriidassa alkuperäisen Vaihtoehdon 1 kanssa. Kirkkoneuvoston ohjesäännön mukaan kirkkoneuvosto voi tehdä vähäisiä muutoksia kirkkovaltuuston hyväksymiin pääpiirustuksiin (Kirkkoneuvoston ohjesääntö: 3 luku § 11:3.)

Esityksen valmistelija; kirkkoherra

**Kirkkoherran päätösesitys:
Kirkkoneuvosto:**

- 1. päättää antaa täydentävän lausunnon ja selonteon sekä korostaa, että alkuperäinen Vaihtoehto 1 (uudisosa kiinni kirkon seinässä) on Liedon seurakunnan näkökulmasta tarkoituksenmukaisin ja toivotuin ratkaisu.**
- 2. toteaa, että täsmentävä lausunto toimitetaan Kirkkohallitukselle ja lisäksi tiedoksi Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulille ja Museovirastolle.**

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Muutoksenhaku: ei muutoksenhakua - valmistelu

Lisätiedot: kirkkoherra Risto Leppänen

Tiedoksi: Kirkkohallitus, Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli ja Museovirasto

-----
KV 22.4.2020

Esitys:

Kirkkovaltuusto yhtyy kirkkoneuvoston antamaan tarkentavaan lausuntoon Liedon Pyhän Pietarin kirkon muutossuunnitelmista.

Kirkkovaltuuston päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku: ei muutoksenhakuoikeutta - valmistelu

Lisätiedot: kirkkoherra Risto Leppänen

Tiedoksi: Kirkkohallitus, Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli ja Museovirasto

KV § 17

ILMOITUSASIAT

Kirkolliskokous- ja hiippakuntavaltuustovaalien tulos

KV § 18

VALITUSOSOITUS

Puheenjohtaja antoi seuraavan valitusosoituksen:

Seurakunta
LIETO

Kirkkovaltuusto

Kokouspäivämäärä: 22.4.2020

Pykälät

11-19

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla ryhtyä julkisista hankinnoista annetun lain mukaiseen hakemusmenettelyyn, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.
	Pykälät: 11, 12, 13, 14, 15, 16.1, 17, 18, 19.
	Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 3 mom:n, Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet
	Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 14 §:n nojalla saa tehdä kirkollisvalitusta sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) vastainen, jos asian tutkiminen kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Pykälät:

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:	Valitusaika:
	Kirkollisvalitus, pykälät: Hallintovalitus, pykälät - Turun hallinto-oikeus Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 TURKU Postiosoite: PL 32, 20101 TURKU Telefax: 029 - 5642414 Sähköposti: turku.hao@om.fi	30 päivää
	Kirkollisvalitus alustusasiassa Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:	30 päivää
	Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli: Käyntiosoite: Hämeenkatu 13 4 krs Postiosoite: PL 60, 20501 TURKU Telekopio: 02 - 279 7000 Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi	30 päivää
	Kirkkohallitus, pykälät: PL 185 (Satamakatu 11), 00161 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi Opetusministeriö, pykälät PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: opmkirjaamo@minedu.fi	30 päivää
	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.	

Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmän liitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
------------------------	---

	<p>– asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p>
Valitusasia- kirjojen toi- mittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Hankinta-asian saattaminen markkinaoikeu- den käsiteltä- väksi	<p>Hakemusosoitus Asian saattaminen markkinaoikeuden käsiteltäväksi</p> <p>Se, jota asia koskee, voi saattaa päätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi sillä perusteella, että hankinnassa on menetelty julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai Euroopan yhteisön lainsäädännön tai maailman kauppajärjestön julkisia hankintoja koskevan sopimuksen vastaisesti.</p> <p>Hakemuksen tekeminen</p> <p>Hakemus on tehtävä kirjallisesti. Hakijan on ennen hakemuksen toimittamista markkinaoikeudelle ilmoitettava hankintayksikölle kirjallisesti aikeestaan panna asia vireille markkinaoikeudessa. Hakemus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon hänen sulkemisestaan tarjouskilpailusta ja sulkemisen perusteista tai tarjouskilpailun ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuteen (hakemusosoitus). Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen tiedot ja hakemusosoituksen tiedoksi, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua niiden lähettämisestä.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot</p> <p>Hakemus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: PL 118, 00130 HELSINKI Käyntiosoite: Erottajankatu 1–3, Helsinki Telekopionumero: (09) 68 405 514</p>
Lisätietoja	<p>kirkkoherra Risto Leppänen p. 050 3269001</p>
Oikeuden- käyntimaksu	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa ja markkinaoikeudessa 2000 euroa, jollei lain 5, 7 tai 8 §:stä muuta johdu.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus/hakemusosoitus liitetään pöytäkirjaan.</p>

KV § 19 KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 19.20.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Liedon seurakunnan kotisivuilla 24.4.-25.5.2020 ja ilmoitus tästä on Liedon seurakunnan kotisivuilla 15.4.-25.5.2020.

Liedossa 25.5.2020

Sari Koski
ilmoitustaulun hoitaja